EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.12.2013.
COM(2013) 755 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par obligāto izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi attiecībā uz gaļu, ko izmanto kā pārtikas sastāvdaļu

{SWD(2013) 437 final}

SATURA RADĪTĀJS

1. Ievads ... 3
2. Obligātais izcelsmes marķējums — īss pārskats ... 3
3. To pārtikas produktu piegādes ķēde ES, kuros gaļa izmantota kā sastāvdaļa ... 4
3.1. Pārskats par nozari ES teritorijā ... 4
3.2. Gaļas un gaļu saturošu produktu patēriņš ... 4
3.3. Ražošana un perspektīva ... 4
3.4. ES gaļas nozares struktūra ... 5
3.5. Esošās ES izsekojamības sistēmas ... 6
4. Patērētāju attieksme pret obligāto izcelsmes marķējumu attiecībā uz gaļu, ko izmanto kā pārtikas sastāvdaļu ... 7
5. Iespējamie scenāriji un noteikumi saistībā ar izcelsmes marķējuma ieviešanu attiecībā uz gaļu, ko izmanto kā pārtikas sastāvdaļu ... 8
6. Ietekmes, izmaksu un ieguvumu analīze dažādu scenāriju gadījumā ... 9
6.1. Ietekme uz patērētāju uzvedību ... 9
6.2. Ekonomiskā ietekme ... 10
6.2.1. PAIU darbības izmaksas ... 10
6.2.2. Konkurētspēja, tirdzniecības un ieguldījumu plūsma ... 10
6.3.2. Administratīvais slogs uzņēmumiem ... 11
6.4.2. Valsts sektora iestādēm radītais slogs ... 11
6.5.2. Izmaksas patērētājiem un iespējamā sociālā ietekme ... 12
6.6.2. Ietekme uz vidi ... 12
6.3. Izcelsmes marķēšanas noteikumu priekšrocības un trūkumi saskaņā ar 2. un 3. scenāriju ... 12
7. Secinājumi ... 14

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par obligāto izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi attiecībā uz gaļu, ko izmanto kā pārtikas sastāvdaļu

1. IEVADS

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (turpmāk "PIR")[1], kas stāsies spēkā 2014. gada 13. decembrī, ievieš noteikumus par izcelsmes marķējumu uz fasētiem pārtikas produktiem, kuri paredzēti piegādei galapatērētājam vai sabiedriskās ēdināšanas iestādēm. PIR 26. panta 6. punktā noteikts, ka Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par iespēju paplašināt pienākumu par obligāto izcelsmes marķējumu, attiecinot to uz gaļu, ko izmanto kā sastāvdaļu fasētos pārtikas produktos.

Ar šo ziņojumu šīs saistības ir izpildītas. Tas attiecas uz visu sugu dzīvnieku gaļu (piem., liellopu gaļu, cūkgaļu, mājputnu gaļu, aitas un kazas gaļu, medījamo dzīvnieku gaļu, truša gaļu, zirga gaļu), kas izmantota kā sastāvdaļa fasētos pārtikas produktos.

Šā ziņojuma galvenie mērķi ir šādi:

– novērtēt patērētāju attieksmi pret obligātā izcelsmes marķējuma ieviešanu attiecībā uz gaļu, ko izmanto kā pārtikas sastāvdaļu;

– izvērtēt šāda marķējuma ieviešanas iespējamību;

– veikt šādu pasākumu ieviešanas izmaksu un ieguvumu analīzi, tostarp izvērtēt juridisko ietekmi uz iekšējo tirgu un ietekmi uz starptautisko tirdzniecību.

Ziņojumam ir pievienots Komisijas dienestu darba dokuments, kurā sniegta detalizēta informācija, kas apstiprina šajā ziņojumā izklāstītos secinājumus.

2. OBLIGĀTAIS IZCELSMES MARĶĒJUMS — ĪSS PĀRSKATS

Pirms PIR pieņemšanas obligātais izcelsmes marķējums bija piemērojams attiecībā uz konkrētiem pārtikas produktiem. Pašlaik obligāti ir jānorāda neapstrādātas liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu (piem., maltas liellopu gaļas) izcelsme[2], ņemot vērā govju sūkļveida encefalopātijas krīzi, kā arī fasētas importētas mājputnu gaļas, medus, augļu un dārzeņu, zivju un olīvu eļļas izcelsme.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regula (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 17. jūlija Regula (EK) Nr. 1760/2000, ar ko izveido liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un paredz liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu marķēšanu, kā arī atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 850/97 (OV L 204, 11.8.2000., 1. lpp.).

Ar PIR ievieš īpašus noteikumus par pārtikas produktu izcelsmes norādīšanu, izmantojot horizontālu pieeju. Konkrēti:

– PIR 26. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka izcelsmes norādīšana ir obligāta attiecībā uz **fasētu neapstrādātu** cūkgaļu, mājputnu gaļu, aitas un kazas gaļu. Obligātās izcelsmes marķēšanas noteikumi tiks noteikti Komisijas īstenošanas aktā;

– PIR 26. panta 3. punktā noteikts, ka gadījumā, ja pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta ir norādīta, bet nav tā pati, kas tā galvenajai sastāvdaļai, norāda arī attiecīgās galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu vai norāda, ka galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta atšķiras no pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas. Šo noteikumu piemērošanas kārtība arī tiks noteikta Komisijas īstenošanas aktā.

3. TO PĀRTIKAS PRODUKTU PIEGĀDES ĶĒDE ES, KUROS GAĻA IZMANTOTA KĀ SASTĀVDAĻA

3.1. Pārskats par nozari ES teritorijā

ES gaļas pārstrādes nozari pārstāv vairāk nekā 13 000 uzņēmumu. Tajos nodarbināti aptuveni 350 000 cilvēku, un šo uzņēmumu apgrozījums ir 85 miljardi euro.

Tādas gaļas piegādes ķēde, kura tiks izmantota kā pārtikas sastāvdaļa, ir ļoti neviendabīga kā dalībnieku, tā arī produktu ziņā. Produktu klāstā var ietilpt gan samērā vienkārši gaļas izstrādājumi, piemēram, svaiga gaļa ar garšvielām un/vai piedevām, gan ļoti sarežģīti gaļu saturoši produkti, piemēram, gaļas produkti un pārtikas produkti no vairākām sastāvdaļām, kurās ietilpst arī gaļas sastāvdaļas. Turklāt tādas gaļas piegādes ķēde, kura tiks izmantota kā pārtikas sastāvdaļa, ir pietiekami sarežģīta un laikietilpīga, jo ietver vairākus galaproduktu ražošanas un tirdzniecības posmus.

3.2. Gaļas un gaļu saturošu produktu patēriņš

Lielākā daļa (83 %) ES patērētāju ēd gaļu vismaz divas vai trīs reizes nedēļā[3]. Turklāt 88 % no ES27 patērētājiem pērk fasētu gaļu[4]. Visvairāk tiek patērēta cūkgaļa (49 %), mājputnu gaļa (29 %) un liellopu gaļa (19 %), bet aitas, kazas un cita veida gaļas patēriņš veido tikai 3 % no kopējā ES gaļas patēriņa[5].

3.3. Ražošana un perspektīva

Parasti 30–50 % no kopējā nokauto dzīvnieku gaļas apjoma pārstrādā gaļas sastāvdaļās izmantošanai pārtikas produktos (galvenokārt maltajā gaļā un/vai gaļas izstrādājumos un/vai gaļas produktos). Kopumā aptuveni 70 % no ES pārstrādātās gaļas produkcijas apjoma veido cūkgaļa, tad seko mājputnu gaļa (18 %), liellopu gaļa (10 %) un citu veidu gaļa (2 %). ES kopējais svaigas gaļas produkcijas apjoms

---

3 Ietekmes novērtējums — Komisijas dienestu darba dokuments "Obligātā izcelsmes norāde attiecībā uz neapstrādātu cūkgaļu, mājputnu gaļu un aitas un kazas gaļu" (vēl nav publicēts).

4 Komisijas 2013. gada maija ziņojums patērētājiem Eiropas Savienībā par gaļas tirgus darbību, pieejams vietnē: http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/market_studies/docs/mms_commission_report_en.pdf.

5 Ietekmes novērtējums — Komisijas dienestu darba dokuments "Obligātā izcelsmes norāde attiecībā uz neapstrādātu cūkgaļu, mājputnu gaļu un aitas un kazas gaļu" (vēl nav publicēts).

2012. gadā bija 43,5 miljoni kautsvara ekvivalenta tonnas (līdzvērtīgi aptuveni 33,8 miljoniem tonnu atkaulotas gaļas). Saskaņā ar vidējā termiņa tirgus prognozēm kopējais ES gaļas produkcijas apjoms pēc tā pieauguma gan 2010. gadā, gan 2011. gadā turpmākos divos gados samazināsies par 2 %. Tiek prognozēts, ka pēc šā samazinājuma kopējais gaļas produkcijas apjoms turpmāko desmit gadu laikā pakāpeniski palielināsies un 2022. gadā sasniegs gandrīz 45 miljonus tonnu, kas ir aptuveni tāds pats līmenis, kāds tika reģistrēts 2011. gadā[6].

3.4. ES gaļas nozares struktūra

ES gaļas pārstrādes nozarei ir raksturīga zema koncentrācija, lielākā daļa (90 %) nozares uzņēmumu ir mazie un vidējie uzņēmumi ("MVU"). Šie MVU ir ļoti specializēti un darbojas neatkarīgi dažādos piegādes ķēdes posmos. Turklāt vertikālā integrēšanās ir ierobežota, jo īpaši cūkgaļas un liellopu gaļas nozarēs. Vertikālā integrēšanās mēdz būt vairāk izplatīta mājputnu gaļas nozarē.

Gaļas pārstrādātāji izejvielas mēdz iepirkt galvenokārt no tirgotājiem tūlītējas piegādes tirgos. Lielāki vertikāli integrēti uzņēmumi mēdz tās iepirkt gan no kautuvēm un/vai gaļas sadalīšanas uzņēmumiem, gan no tirgotājiem.

Ar iepirkšanu saistītie lēmumi, kā arī biežā piegādātāju kombināciju maiņa ir atkarīga no piemērotas izejvielas pieejamības nepieciešamajā daudzumā, no standarta kvalitātes specifikācijas, ko nosaka pēc galaproduktu kvalitātes specifikācijas, no konkurētspējīgas cenas un nepieciešamības ātri risināt jebkādas ar nepietiekamu piegādes apjomu saistītas problēmas, no tirgus darbības traucējumiem un/vai cenas svārstībām, mainot piegādātājus. Ar iepirkšanu saistītā prakse liecina, ka ES gaļas pārstrādātāji mēdz iepirkt neapstrādātu gaļu un citas gaļas sastāvdaļas no vairākiem piegādātājiem. Vairāku piegādātāju izvēle ES teritorijā ir dominējošā prakse saistībā ar produktiem, kuros izmantota cūkgaļa, taču vairāku piegādātāju izvēle no ES un ārpussavienības valstīm galvenokārt vērojama saistībā ar produktiem, kuros izmantota liellopu gaļa un mājputnu gaļa. Pārtikas apritē iesaistītie uzņēmēji ("PAIU"), jo īpaši MVU, mēdz mainīt savus piegādātājus trīs vai vairāk reižu gadā, lai nodrošinātu pietiekamu izejvielu apjomu par pieņemamu cenu.

Kad uzņēmumi gaļas sastāvdaļas ir pārstrādājuši un iekļāvuši gaļu saturošos produktos, šie produkti, arī sagriezti šķēlēs un/vai iepakoti, tiek tālāk pārdoti mazumtirgotājiem un/vai sabiedriskās ēdināšanas iestādēm un/vai miesniekiem.

Ņemot vērā ES gaļas pārstrādes nozares īpatnības un sarežģītību, šķiet, ka pārstrādātāju pieprasījums pēc gaļas sastāvdaļu izcelsmes informācijas ir neliels. Tas galvenokārt attiecas uz īpašiem gaļas izstrādājumiem, kas ražoti no "viena gaļas gabala" (piem., žāvēts šķiņķis), vai produktiem, kuriem ārvalstu izcelsmes gaļas izmantošana ir īpašs priekšnosacījums ražošanas procesā.

Pārsvarā pārtikas produktiem nepieciešamās izejvielas nonāk pārstrādes posmā jau sadalītas, sajauktas un/vai atgriezumu veidā. Pat tad, ja pirms nonākšanas pārstrādes uzņēmumā gaļa nav atgriezumu veidā[7] vai izejvielas nav sajauktas, bieži vien tiek apvienotas izejvielas, ko piegādājuši dažādi piegādātāji.

Ražotāji, kuri ražo pārtikas produktus no vairākām sastāvdaļām, kurās ietilpst arī gaļas sastāvdaļas, iepērk izejvielas no daudziem dažādiem pārtikas apritē iesaistītiem

---

6 DG AGRI 2013: *Prospects for Agricultural markets and income in the EU 2012-2020*, 2013.

7 Atgriezumi ir pārpalikumi pēc kautķermeņa sacirsnas gabalos, un tiem var būt augsta vērtība.

piegādātājiem (piem., no gaļas sadalīšanas uzņēmumiem, pārstrādes uzņēmumiem, mehāniski atdalītas gaļas ražotājiem, vairumtirgotājiem vai tirgotājiem); šo uzņēmēju ietekme nav pietiekami liela, lai tie saviem piegādātājiem noteiktu prasības attiecībā uz izcelsmi, jo šiem uzņēmējiem piegādātie apjomi, salīdzinot ar tiem, ko piegādā citiem galvenajiem iepircējiem, ir samērā nelieli.

Lopkautuves un gaļas sadalīšanas uzņēmumi ir galvenie tirgus dalībnieki, kuriem ar izcelsmi saistītā informācija jānodod nākamajam pārtikas ķēdes posma dalībniekam. Jo augstāka ir uzņēmuma vertikālās integrēšanās pakāpe un jo lielāks uzņēmums, jo vieglāk tam ir nodrošināt, ka ar izcelsmi saistītā informācija nonāk nākamajā pārtikas aprites posmā. Turpretī, jo sarežģītāki ir sadalīšanas un pārstrādes posmi un jo augstāks ir pārstrādes līmenis, jo sarežģītāka ir produkta izsekojamība izcelsmes marķēšanas nolūkā.

MVU aptauja

Lai varētu sagatavot Komisijas paziņojumu par obligātās izcelsmes marķēšanas prasību iespējamu attiecināšanu uz gaļu, ko izmanto kā sastāvdaļu, 2013. gada sākumā ar Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (*EEN*) starpniecību tika veikta īpaša aptauja. Aptaujā piedalījās 285 PAIU no 27 dalībvalstīm. Attiecībā uz nozares struktūru galvenos konstatējumus varētu rezumēt šādi.

* Apmēram 51 % aptaujāto PAIU nodarbojās gaļas un mājputnu gaļas produktu ražošanu, apmēram 33 % nodarbojās ar gatavu ēdienu ražošanu un 31 % – ar gaļas pārstrādi un konservēšanu (daži PAIU darbojās vienlaikus vairākos sektoros). Gandrīz 80 % no aptaujātajiem PAIU bija ražošanas uzņēmumi.

* Attiecībā uz tirdzniecības un komercdarbības vietu 31 % no aptaujātajiem PAIU ziņoja, ka 81–100 % to darbības ir vietēja mēroga. No tiem 64 % apgalvoja, ka neražo nevienu produktu, kas paredzēts tikai ES tirgum, un 72 % apgalvoja, ka neražo nevienu produktu, kas paredzēts tikai tirgiem ārpus ES.

* Attiecībā uz galveno izejvielu izcelsmi 20 % aptaujāto PAIU apgalvoja, ka izmanto izejvielas no savas valsts, savukārt 44 % un 75 % aptaujāto PAIU apgalvoja, ka neizmanto gandrīz nevienu izejvielu, kuras izcelsme ir attiecīgi tikai ES un tikai ārpus ES.

* 58 % aptaujāto PAIU izejvielas no dažādiem avotiem neglabā atsevišķās uzglabāšanas telpās.

* Aptaujātie PAIU uzskata, ka galvenais ieguvums no patērētāju informēšanas par gaļas izcelsmi ir tas, ka tādējādi tiek sniegta garantija par produkta kvalitāti (61 %) un tiek atvieglota pieejamo produktu diferencēšana (44 %).

3.5. Esošās ES izsekojamības sistēmas

Patlaban ES izmantotās izsekojamības sistēmas nav piemērotas ar izcelsmi saistītās informācijas nodošanai nākamajam pārtikas aprites posmam šādu iemeslu dēļ:

– spēkā esošie ES tiesību akti, kas attiecas uz izsekojamību, galvenokārt ir saistīti ar nepieciešamību nodrošināt pārtikas nekaitīgumu[8]. Tie veidoti pēc principa "viens posms pirms — viens posms pēc", t. i., tā, lai PAIU spētu identificēt uzņēmumus, kuriem to produkti ir piegādāti, un izsekot izejvielas atpakaļ līdz tiešajam piegādātājam, no kuriem tās saņemtas. Attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku tiek piemērotas sīkāk izstrādātas prasības attiecībā uz

[8] Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulas (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu, 18. pants (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

pārtikas apritē nodotamo informāciju[9]. Tomēr šīs izsekojamības prasības neparedz vieglu izcelsmes informācijas noteikšanu. Līdz ar to "kopējā izsekojamība produkta izcelsmes noteikšanas nolūkā" šobrīd ES līmenī netiek pieprasīta;

– ja pastāv detalizētākas izsekojamības sistēmas, tās atšķiras attiecībā uz dažādām dzīvnieku sugām un attiecas tikai uz neapstrādātas pārtikas aprites posmu (piem., kautuves un/vai fasēšanas uzņēmumi).

Kopumā (pārtikas piegādes ķēdes struktūras dēļ un tāpēc, ka uzņēmumu starpā nepastāv būtiska ieinteresētība šajā informācijā) izcelsmes informācijas tālāka nodošana mēdz apstāties sākotnējos pārtikas piegādes ķēdes posmos (kautuves un gaļas sadalīšanas uzņēmumi).

4. PATĒRĒTĀJU ATTIEKSME PRET OBLIGĀTO IZCELSMES MARĶĒJUMU ATTIECĪBĀ UZ GAĻU, KO IZMANTO KĀ PĀRTIKAS SASTĀVDAĻU

Saskaņā ar FCEC pētījumu[10] pārtikas produktu izcelsme kopumā ir piektais būtiskākais (47 %) no 11 aplūkotajiem faktoriem, kas ietekmē patērētāju izvēli; svarīgāki par to ir garša (82 %), derīguma termiņš (62 %), izskats (61,3 %) un cena (48,3 %). Turklāt saskaņā ar GfK patērētāju aptauju par gaļas tirgu[11] izcelsmes valsts ir ceturtais būtiskākais no 15 informācijas elementiem, kam patērētāji pievērš uzmanību, pērkot gaļu saturošus produktus (t. i., 48 % ES patērētāju, bez būtiskām atšķirībām ES15 un ES12 grupās). Par būtiskākiem atzīti vienīgi derīguma termiņš (68 %), cena par kilogramu (67 %) un cena (67 %). Turklāt ES patērētāji informāciju par izcelsmes valsti drīzāk pāraudīs, pērkot svaigu gaļu, tostarp gaļas izstrādājumus (45 %), nekā pērkot gaļu saturošus produktus (38 %).[12]

Veicot padziļinātu pētījumu par dažādiem produktu veidiem, kas satur pārstrādātu gaļu, *FCEC* patērētāju aptaujas rezultāti liecina, ka vairāk nekā 90 % aptaujāto patērētāju uzskata, ka izcelsmes marķējums ir svarīgs[13]. No *FCEC* patērētāju aptaujas izriet arī šādi secinājumi:

- lielākā daļa patērētāju ir ieinteresēti uzzināt vairāk par gaļas izcelsmi visās trijās gaļu saturošo produktu grupās;
- patērētāji visos gadījumos norādīja, ka vissvarīgāk ir zināt, *kurā valstī gaļa ir ražota*: gandrīz puse patērētāju (ES vidējais rādītājs) uzskata, ka ir jānorāda šāda līmeņa izcelsmes informācija, savukārt cita līmeņa informāciju (vai nu vispārīgāku – *ražots ES vai ārpus ES*, vai konkrētāku – *valsts, kurā dzīvnieks dzimis/turēts/nokauts*) vēlētos saņemt tikai apmēram trešā daļa patērētāju;

---

9 Komisijas 2011. gada 19. septembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 931/2011 par izsekojamības prasībām, kas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002 noteiktas dzīvnieku izcelsmes pārtikai (OV L 242, 20.9.2011., 2. lpp.).

10 *Study on the application of rules on voluntary origin labelling of foods and on the mandatory indication of country of origin or place of provenance of meat used as an ingredient* ("*FCEC* pētījums"), D pielikums (patērētāju aptauja), vēl nav publicēts. Tā kā *FCEC* patērētāju aptauja tika veikta laikā, kad norisinājās zirga gaļas skandāls (2012. gada decembris – 2013. gada marts), kas atstāja iespaidu uz patērētāju uzticību gaļas produktu un gaļu saturošu produktu sektoram, nevar izslēgt iespēju, ka šis faktors ir ietekmējis pētījuma rezultātus.

11 Šis pētījums tika veikts pirms 2013. gada, proti, pirms zirga gaļas skandāla.

12 Komisijas dienestu darba dokuments, 22.–28. lpp.

13 *FCEC* pētījums, 10. lpp.

- visos gadījumos pastāv liela atšķirība starp dalībvalstīm: dažās dalībvalstīs interese par izcelsmes informāciju konsekventi ir lielāka (vai mazāka) nekā citās.[14]

Iepriekšējās apspriedēs saistībā ar gaļu un gaļas produktiem patērētāji arī saistīja izcelsmi ar pārtikas nekaitīgumu. Lai gan vēlmei zināt pārtikas izcelsmi ir arī pamatoti iemesli (piem., atbalsts vietējiem ražotājiem, produkta īpašības, ētiski un ar vidi saistīti apsvērumi), citi citētie iemesli nav pieņemami. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad izcelsme tiek sasaistīta ar pārtikas nekaitīgumu, uzskatot, ka produkti, kas ražoti jebkur ES vai importēti ES, noteikti ir "droši".[15]

Patērētāji šobrīd gaļu ar izcelsmes norādēm pērk retāk, nekā viņi to vēlētos, un šo izvēli ietekmē produkta cena. Pircēju uzvedības atkarība no cenām galvenokārt izpaužas kā pazemināta patērētāju "gatavība maksāt" ("GM") par izcelsmes marķējumu attiecībā uz gaļu, kas izmantota kā pārtikas sastāvdaļa[16]. Pēc pirmā cenas pieauguma salīdzinājumā ar bāzes cenu (5–9 % atkarībā no pieprasītās informācijas līmeņa), patērētāja GM ievērojami samazinās, t. i., par 60–80 %, un turpina samazināties ar katru turpmāko cenas pieaugumu. Šī tendence attiecas uz visiem šajā ziņojumā ietvertajiem produktiem, un starp tiem nav nekādu būtisku atšķirību.

Šie secinājumi apstiprina "paradoksu" vai neatbilstību starp patērētāju interesi par izcelsmes marķējumu un GM par produktiem ar šo informāciju. Patērētāji būtu ieinteresēti saņemt šo informāciju (un pēc iespējas detalizētāku), ja vien tā tiktu piedāvāta bez produkta cenas pieauguma. Patērētāji parasti nav informēti par papildu izmaksām, kas saistītas ar izcelsmes marķējumu, un uzskata, ka runa ir tikai par "izmaksām papildu iespiedkrāsas iegādei drukāšanas vajadzībām"[17]. Šis paradokss izpaužas arī vairākos pētījumos novērotajā neatbilstībā starp patērētāju nodomiem un faktisko uzvedību iepirkšanās procesā, un cena ir svarīgs faktors, kas izskaidro šo neatbilstību[18]. Ja obligāta izcelsmes marķējuma ieviešana radīs cenu pieaugumu patērētājiem, tādu pārtikas produktu patēriņš, kuros gaļa izmantota kā sastāvdaļa, varētu samazināties.

5. IESPĒJAMIE SCENĀRIJI UN NOTEIKUMI SAISTĪBĀ AR IZCELSMES MARĶĒJUMA IEVIEŠANU ATTIECĪBĀ UZ GAĻU, KO IZMANTO KĀ PĀRTIKAS SASTĀVDAĻU

Šajā ziņojumā izklāstīti šādi scenāriji[19]:

– 1. scenārijs — turpināt brīvprātīgu izcelsmes marķēšanu;

– 2. scenārijs — ieviest obligātu izcelsmes marķēšanas sistēmu, kuras pamatā ir dalījums a) ES/ārpussavienības valsts vai b) ES/trešā valsts;

---

14 Šīs atšķirības ir sīkāk izklāstītas Komisijas dienestu darba dokumentā, 30.–32. lpp.

15 Komisijas dienestu darba dokuments, 40. lpp.

16 *FCEC* pētījuma D pielikums.

17 *Study on on mandatory origin labelling for pig, poultry and sheep and goat meat, LEI Wageningen University*, 2013.

18 *FCEC* pētījums, 25. lpp.

19 Pārējie scenāriji (t. i., obligāts marķējums, kas norāda uz izcelsmes vietu augstākā vai zemākā līmenī, nekā valsts līmenis, obligāts izcelsmes marķējums, pamatojoties uz izcelsmi, kas iedalīta trijos posmos ("dzimuši, audzēti un nokauti") vai obligāts izcelsmes marķējums, pamatojoties tikai uz dzimšanas vietu vai dzimšanas vietu un nokaušanas vietu, vai tikai uz nokaušanas vietu) tika uzskatīti par neizpildāmiem, un tādēļ tie netika sīkāk analizēti.

– 3. scenārijs — ieviest obligātu izcelsmes marķēšanas sistēmu, kas paredz norādīt dalībvalsti vai trešo valsti.

Lai noteiktu produktu izcelsmi saskaņā ar 2. un 3. scenāriju, tika izpētīti atšķirīgi noteikumi attiecībā uz trim galvenajām attiecīgo produktu kategorijām, augošā apstrādes prasību secībā:

- I kategorija: gaļas izstrādājumi un produkti, kuri gatavoti no mehāniski atdalītas gaļas:
  - izcelsmes valsts, kā noteikts Muitas kodeksā, t. i., valsts, kurā sastāvdaļa ir pilnībā iegūta, vai valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas sastāvdaļas pārveide;
  - informācija par izejvielu izcelsmes vietu, t. i., vietu, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas, un nokaušanas vietu.
- II kategorija: gaļas produkti:
  - izcelsmes valsts, kā noteikts Muitas kodeksā, t. i., valsts, kurā sastāvdaļa ir pilnībā iegūta, vai valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas sastāvdaļas pārveide;
  - informācija par izejvielu izcelsmes vietu, t. i., vietu, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas, un nokaušanas vietu.
- III kategorija: pārtikas produkti no vairākām sastāvdaļām, kurās ietilpst arī gaļas sastāvdaļa(-as):
  - izcelsmes valsts, kā noteikts Muitas kodeksā, t. i., valsts, kurā sastāvdaļa ir pilnībā iegūta, vai valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas sastāvdaļas pārveide;
  - informācija par izejvielu izcelsmes vietu, t. i., vietu, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas, un nokaušanas vietu.

6. IETEKMES, IZMAKSU UN IEGUVUMU ANALĪZE DAŽĀDU SCENĀRIJU GADĪJUMĀ

6.1. Ietekme uz patērētāju uzvedību

Izcelsmes marķējums sniedz patērētājiem papildu informāciju, kas tiem nepieciešama, lai veiktu pamatotu izvēli saistībā ar pārtiku, ko tie vēlas iegādāties un lietot uzturā. Kopumā patērētāji izcelsmes marķējumu saista ar virkni pozitīvu īpašību, tostarp kvalitāti. Ir grūti noteikt izcelsmes marķējuma ietekmi uz patērētājiem izmaksu un ieguvumu analīzes izteiksmē.

Īstenojot 1. scenāriju, patērētājiem netiktu sistemātiski sniegta informācija attiecībā uz gaļas sastāvdaļu(-ām). Tādējādi šis scenārijs nenodrošina pilnībā apmierinošu risinājumu patērētāju pieprasījumam pēc izcelsmes informācijas, lai gan tas labāk atbilst zemajai patērētāju gatavībai maksāt papildus par izcelsmes informāciju.

Īstenojot 2. un 3. scenāriju, patērētājiem tiktu sistemātiski nodrošināta izcelsmes informācija par gaļu, ko izmanto kā pārtikas sastāvdaļu. Tā kā saskaņā ar 2. scenāriju tiek sniegts mazāk informācijas nekā saskaņā ar 3. scenāriju, varētu uzskatīt, ka tas ir

pārāk vispārīgs un neattaisno radīto cenu pieaugumu. Saskaņā ar 3. scenāriju patērētājiem tiktu sniegta nozīmīga informācija.

Tomēr iespējamais cenu pieaugums varētu negatīvi ietekmēt gaļu saturošu produktu patēriņu.

6.2. Ekonomiskā ietekme

6.2.1. PAIU darbības izmaksas

Salīdzinot ar pašreizējo situāciju, 1. scenārijs nerada nekādas papildu problēmas saistībā ar darbību. Tas var būt piemērotāks gadījumos, kad ES izcelsmes un ārpussavienības valstu izcelsmes gaļa tiek samaisīta ražošanas procesā. Darbības izmaksas (piem., ražošanas, iepirkšanas un izsekojamības izmaksas), būtu minimālas.

2. un 3. scenārijs radītu darbības sarežģījumus un prasītu radikālus pielāgojumus, jo īpaši attiecībā uz jauktas izcelsmes gaļas sastāvdaļām (ES/ārpussavienības valstis). PAIU var rasties ievērojamas ar darbību saistītas papildu izmaksas.

– Papildu izmaksu apmērs var mainīties, jo tās būtu atkarīgas no konkrētās attiecīgā PAIU darbības, attiecīgās dzīvnieku sugas un spēkā esošo izsekojamības sistēmu tipa.

– Lielākā ietekme visticamāk būtu uz šādām izmaksu pozīcijām: ar iepirkšanu saistītās prakses pielāgošana, iespējamās izmaiņas piegādātāju sastāvā, pāreja uz mazākām ražošanas partijām, ražošanas procesa pielāgošana, lai veiktu šķirošanu pēc izcelsmes uzglabāšanas telpās, iepakojuma un/vai marķējuma pielāgošana un izsekojamības sistēmu īstenošana un/vai pielāgošana.

– Papildu izmaksas saskaņā ar 2. scenāriju būtu robežās no nenozīmīgām līdz pat 25 %, savukārt saskaņā ar 3. scenāriju, tās būtu robežās no 15–20 % līdz 50 %. Papildu izsekojamības izmaksas tiek lēstas robežās no 3 % līdz 10 % no kopējām ražošanas izmaksām.

– Atgriezumu un tauku tirdzniecība visticamāk tiktu ietekmēta negatīvi. Ņemot vērā ar izsekojamības sistēmas ieviešanu saistītās grūtības, ir iespējams, ka PAIU izmantos šādus produktus aizvien mazāk un mazāk. Tas varētu radīt papildu zaudējumus, kas tiek lēsti 10 % apmērā no kautuvju un/vai gaļas sadalīšanas uzņēmumu apgrozījuma. Tomēr ietekme būs lielā mērā atkarīga no piemērojamā izcelsmes marķējuma noteikšanas kārtības.

6.2.2. Konkurētspēja, tirdzniecības un ieguldījumu plūsma

Īstenojot 1. scenāriju, ietekme uz konkurētspēju un ES iekšējo tirdzniecību un/vai starptautisko tirdzniecību būtu minimāla.

2. un 3. scenārijam visticamāk būtu šāda ietekme uz konkurētspēju un ES iekšējo tirdzniecību:

– varētu rasties izmaiņas pārtikas piegādes apritē, kā rezultātā varētu notikt tirdzniecības segmentācija un samazināties starpnieku skaits, kā arī gaļas sastāvdaļu skaits. Patiesi, PAIU uzskata, ka izmaksu ziņa izdevīgāk ir pielāgot piegādes struktūru (iepirkšana, partiju lielumi, starpnieku skaita samazināšana), nevis atjaunināt iekšējās izsekojamības sistēmas;

– PAIU visticamāk būs jārēķinās ar augstākām cenām, ja to kopējā piegādes bāze kļūtu ierobežota;

– samazinātos jauktas izcelsmes gaļas sastāvdaļu vai atgriezumu un/vai tauku tirdzniecības vietas;

– PAIU, kuri izmanto gaļas sastāvdaļas, tiktu ietekmēti negatīvi, atšķirībā no tiem PAIU, kuri šādas sastāvdaļas neaizmanto;

– iespējamas izmaiņas dzīvu dzīvnieku, neapstrādātas gaļas un gaļas produktu sastāvdaļu ES iekšējās tirdzniecības plūsmā;

– īstenojot 3. scenāriju, var rasties pārtikas produktu tirgus segmentācijas risks.

2. un 3. scenārijam varētu būt šāda ietekme uz starptautisko tirdzniecību:

– var rasties ģeogrāfiskās struktūras un/vai apjoma izmaiņas tirdzniecības plūsmā starp ES un trešām valstīm. Līdz ar to ES PAIU varētu pārorientēties uz ES piegādātājiem, lai izvairītos no sarežģījumiem, kas rodas, ja izejvielu izcelsme ir vairākās ES valstīs un trešās valstīs;

– trešo valstu PAIU visticamāk radīsies papildu izmaksas, jo īpaši 3. scenārijā.

Šī ietekme varētu jo īpaši skart trešās valstis, kuras pašreiz eksportē ievērojamu daudzumu neapstrādātas gaļas un/vai gaļas sastāvdaļu uz ES, proti, Taizemi un Brazīliju attiecībā uz mājputnu gaļu, Brazīliju un Argentīnu attiecībā uz liellopu gaļu. Tomēr šādas ietekmes apmērs būs atkarīgs no spēkā esošajiem valsts noteikumiem par izcelsmes marķēšanu, ja tādi ir pieņemti[20]. Pārstrādei paredzētas cūkgaļas un aitas gaļas imports praktiski nepastāv.

6.2.3. Administratīvais slogs uzņēmumiem

Ja tiktu īstenots 1. scenārijs, rastos niecīgs administratīvais slogs un tikai attiecībā uz uzņēmumiem, kuri sniedz informāciju par pārtikas galaprodukta izcelsmi, ja šī izcelsme ir atšķirīga no gaļas galvenās(-ām) sastāvdaļas(-ām). Tiek lēsts, ka arī saskaņā ar 2. scenāriju kopējais slogs ir nenozīmīgs. Tomēr saskaņā ar 3. scenāriju papildu administratīvais slogs var izraisīt kopējo ražošanas izmaksu pieaugumu par 8–12 %.

6.2.4. Valsts sektora iestādēm radītais slogs

Nav sagaidāms, ka 1. scenārija īstenošanas rezultātā rastos papildu kontroles izmaksas, izņemot tās izmaksas, kuras rodas saistībā ar PIR 26. panta 3. punkta vispārēju piemērošanu.

Tomēr ir sagaidāms kontroles izmaksu pieaugums par 10 –30 % saskaņā ar 2. scenāriju (mazākā mērā) un 3. scenāriju atkarībā no tā, cik detalizētai jābūt prasītajai ar izcelsmi saistītajai informācijai. Šis pieaugums būtu vairāk saistīts ar nepieciešamo darbinieku skaitu, taču saskaņā ar 3. scenāriju šis pieaugums var ietvert arī darbinieku nostrādāto papildu laiku, jo atbilstības noteikšanas izmaksas galvenokārt ir saistītas ar dokumentu pārbaudi. Ja valsts budžetā piešķirtais finansējums kontroles iestādēm netiks palielināts (kas pašreizējā ekonomiskajā situācijā šķiet iespējami), paredzamais darbinieku skaita un/vai nostrādātā laika pieaugums var izraisīt kontroļu biežuma samazināšanu vai prioritāšu maiņu, kas, savukārt, var radīt krāpšanas risku. Tomēr valsts sektora iestādēm radītais slogs varētu mazināties gadījumā, ja tiktu ieviestas nodevas oficiālo kontroļu veikšanai.

[20] Piemēram, šķiet, ka Brazīlijā izsekojamība un izcelsmes marķēšana pašlaik notiek valsts līmenī, pamatojoties uz lauksaimniecības un lopkopības nozīmīgo vietu valstī.

6.2.5. Izmaksas patērētājiem un iespējamā sociālā ietekme

Ir paredzams, ka ar izcelsmi saistītās informācijas sniegšana paaugstinās izmaksas, un aptuveni 90 % no šī paaugstinājuma izjutīs patērētājs, un tikai 10 % – ražotājs. Šie procenti var atšķirties atkarībā no nozares, attiecīgās valsts, kā arī vertikālās integrēšanas un tirgus koncentrācijas pakāpes.

Sagaidāms, ka 1. scenārijs neradīs vispārēju cenu pieaugumu. Tomēr, ja tiek sniegta ar izcelsmi saistītā informācija, papildu izmaksas visticamāk tiks novirzītas uz patērētājiem un izpaudīsies kā produkti ar uzcenojumu.

2. un 3. scenārijs var izraisīt vispārēju patēriņa cenu pieaugumu, kas otrajā gadījumā būtu lielāks. Tā, piemēram, 3. scenārijs — un mazākā mērā 2. scenārijs — var radīt gaļu saturošu produktu patēriņa samazināšanos. Sociālā ietekme var būt arī šāda: gaļas patēriņa tirgus segmentācija, iepirkšanas modeļu pielāgošana, starpnieku izslēgšana, kā arī var tikt negatīvi ietekmēta nodarbinātība.

6.2.6. Ietekme uz vidi

1. scenārijā ietekme uz vidi varētu būt minimāla. 2. un 3. scenārijā visticamāk palielināsies sastāvdaļu pārpalikumu apjoms, jo īpaši atgriezumu un/vai tauku gadījumā. 3. scenārijs varētu arī stimulēt vietējā tirgū ražotu produktu patēriņu.

6.3. Izcelsmes marķēšanas noteikumu priekšrocības un trūkumi saskaņā ar 2. un 3. scenāriju

Šajā tabulā ir sniegts 2. un 3. scenārijā aplūkoto izcelsmes marķēšanas noteikumu priekšrocību un trūkumu kopsavilkums (obligāts izcelsmes marķējums):

Noteikumi atbilstīgi 2. un 3. scenārijam		**Priekšrocības**	**Trūkumi**
I kategorija: gaļas izstrādājumi / mehāniski atdalīta gaļa	Valsts, kurā sastāvdaļa ir pilnībā iegūta, vai valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas sastāvdaļas pārveide (Muitas kodekss)	– sniedz patērētājam nozīmīgu informāciju, – atgriezumi un tauki var tikt izmantoti kā sastāvdaļas, kuru izcelsme ir tā valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā produkta pārveide.	– papildu izsekojamības sistēmas; – īstenošana var būt sarežģīta, ja iesaistītas vairākas izcelsmes valstis; – ņemot vērā ar uzglabāšanu un/vai izsekojamību saistītās grūtības, atgriezumi un tauki visticamāk netiks lietoti kā sastāvdaļas, ja izcelsmi nosaka pēc vietas, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas.
	Vieta, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas + nokaušanas vieta	– vairāk uzsver izejvielu izcelsmi, ja sastāvdaļa nav pilnībā iegūta vienā valstī.	– papildu izsekojamības sistēmas; – īstenošana var būt sarežģīta, ja iesaistītas vairākas izcelsmes valstis; – ņemot vērā ar uzglabāšanu un/vai izsekojamību saistītās grūtības, atgriezumi

			un tauki visticamāk netiks lietoti kā sastāvdaļas.
II kategorija: gaļas produkti	Valsts, kurā sastāvdaļa ir pilnībā iegūta, vai valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas sastāvdaļas pārveide (Muitas kodekss)	– vairāk uzsver pārstrādes vietu, ja tiek ņemta vērā valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā produkta pārveide; – PAIU tehniski iespējams; – praktiskāka pieeja, ja ietvertas vairākas izcelsmes valstis; – atgriezumus un taukus var izmantot kā sastāvdaļas.	– nesniedz informāciju par izejvielu izcelsmi, ja tiek ņemta vērā valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas pārveide.
	Vieta, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas + nokaušanas vieta	– vairāk uzsver izejvielu izcelsmi, ja sastāvdaļa nav pilnībā iegūta vienā valstī.	– nesniedz informāciju attiecībā uz pārstrādes vietu; – papildu izsekojamības sistēmas; – īpaši sarežģīta īstenošana, ja iesaistītas vairākas izcelsmes valstis; – ņemot vērā ar uzglabāšanu un/vai izsekojamību saistītās grūtības, atgriezumi un tauki visticamāk netiks lietoti kā sastāvdaļas.
III kategorija: pārtikas produkti no vairākām sastāvdaļām, kurās ietilpst arī gaļas sastāvdaļa(-as)	Valsts, kurā sastāvdaļa ir pilnībā iegūta, vai valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas sastāvdaļas pārveide (Muitas kodekss)	– vairāk uzsver pārstrādes vietu, ja tiek ņemta vērā valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā produkta pārveide; – atgriezumus un taukus var izmantot kā sastāvdaļas.	– nesniedz informāciju par izejvielu izcelsmi, ja tiek ņemta vērā valsts, kurā notikusi pēdējā būtiskā gaļas pārveide; – papildu izsekojamības sistēmas; – īpaši sarežģīta īstenošana, ja iesaistītas vairākas izcelsmes valstis.
	Vieta, kurā pavadīts minimālais audzēšanas laikposms pirms nokaušanas + nokaušanas vieta	– vairāk uzsver izejvielu izcelsmi, ja sastāvdaļa nav pilnībā iegūta vienā valstī.	– nesniedz informāciju attiecībā uz pārstrādes vietu; – papildu izsekojamības sistēmas; – īpaši sarežģīta īstenošana, ja būtu iesaistītas vairākas izcelsmes vietas; – ņemot vērā ar uzglabāšanu un/vai

			izsekojamību saistītās grūtības, atgriezumi un tauki visticamāk netiks lietoti kā sastāvdaļas.

7. SECINĀJUMI

Šķiet, ka patērētāju interese par izcelsmes marķējumu attiecībā uz gaļas sastāvdaļām ir diezgan izteikta. Pastāv būtiskas atšķirības starp dažādu dalībvalstu patērētāju vēlmēm un izpratni par izcelsmes informāciju, kā arī motivācijas un iemeslu atšķirība šādas informācijas iegūšanai. Kopumā patērētāju interese par izcelsmes marķējumu ir liela, a) galveno patērētāju izvēli ietekmējošo faktoru sarakstā tā ierindojas aiz cenas un kvalitātes aspektiem un/vai organoleptiskajām īpašībām, un b) tā neatspoguļojas patērētāju attiecīgajā "gatavībā maksāt"; pat tad, ja cenas pieaugums ir mazāks par 10 %, "gatavība maksāt" ievērojami samazinās — par 60–80 %.

Izcelsmes marķējuma ieviešanas iespējamība un ietekme lielā mērā ir atkarīga no piemērojamiem marķēšanas noteikumiem, kā arī no attiecīgo produktu specifikas. Šā ziņojuma nolūkā tika izvērtēti šādi trīs scenāriji:

– 1. scenārijs — turpināt brīvprātīgu izcelsmes marķēšanu;

– 2. scenārijs — ieviest obligātu izcelsmes marķēšanas sistēmu, kuras pamatā ir dalījums a) ES/ārpussavienības valsts vai b) ES/trešā valsts;

– 3. scenārijs — ieviest obligātu izcelsmes marķēšanas sistēmu, kas paredz norādīt dalībvalsti vai trešo valsti.

scenārijs PAIU neradītu nekādas papildu problēmas saistībā ar darbību, nepaaugstinātu darbības izmaksas, neietekmētu ES un starptautisko tirdzniecību, neradītu administratīvo slogu un slogu publiskajām iestādēm un papildu izmaksas, kuras tiktu novirzītas uz patērētājiem, būtu minimālas. Tomēr tas nav uzskatāms par pilnībā apmierinošu risinājumu patērētāju pieprasījumam pēc izcelsmes informācijas.

Abi scenāriji — 2. (mazākā mērā) un 3. — apmierinātu patērētāju vajadzību pēc izcelsmes informācijas, taču tie radītu ar darbību saistītus sarežģījumus un prasītu radikālus pielāgojumus pārtikas apritē. 2. scenārijs tiek uzskatīts par vieglāk īstenojamu nekā 3. scenārijs. Konkrēti:

2. scenārijs apmierinātu patērētāju pieprasījumu pēc izcelsmes informācijas, taču to var uzskatīt par pārāk vispārīgu, un neatmaksātos cenas pieaugums, ko radītu ar PAIU darbību saistītas papildu izmaksas (robežās no nenozīmīgām līdz 25 %). Attiecībā uz konkurētspēju un tirdzniecību piegādes ķēdē varētu notikt izmaiņas, kā rezultātā sāktos tirgus segmentācija un samazinātos starpnieku un gaļas sastāvdaļu skaits. Attiecībā uz starptautisko tirdzniecību šis scenārijs visticamāk radīs izmaiņas tirdzniecības plūsmā, iekļaujot risku, ka ES PAIU varētu pārorientēties uz ES piegādātājiem, kā arī var radīs papildu izmaksas trešo valstu PAIU. Pārtikas apritē iesaistītajiem uzņēmējiem radītais administratīvais slogs ir novērtēts kā neliels, tomēr valsts sektora gadījumā sagaidāms, ka šis slogs pieaugs par 10–30 %.

3. scenārija gadījumā, no vienas puses, tiktu sniegta nozīmīga informācija patērētājiem, pieņemot, ka viņi lielākoties ir ieinteresēti zināt vairāk par gaļas un gaļu saturošu produktu izcelsmi, bet, no otras puses, tas atkarībā no attiecīgās gaļas sastāvdaļas(-ām) un galaprodukta(-iem) varētu izraisīt cenu pieaugumu, kas varētu

ietekmēt patēriņu. Šajā scenārijā ar PAIU darbību saistītās papildu izmaksas visticamāk būtu robežās no 15–20 % līdz 50 %. Ietekme uz konkurētspēju un tirdzniecību būtu līdzīga tai, kas gaidāma 2. scenārija gadījumā, tikai uzskatāmāka. Papildu administratīvais slogs varētu radīt kopējo ražošanas izmaksu pieaugumu par 8–12 %, savukārt valsts sektora iestādēm radītais slogs visticamāk būs lielāks nekā 2. scenārijā. Ja valsts budžetā piešķirtais finansējums kontroles iestādēm netiks palielināts (kas pašreizējā ekonomiskajā situācijā šķiet iespējami), paredzama kontroļu biežuma samazināšanās vai prioritāšu maiņa. Oficiālo kontroļu izmaksas varētu mazināties gadījumā, ja tiktu ieviestas nodevas oficiālo kontroļu veikšanai.

Komisija uzskata, ka iespējamo scenāriju ietvertie ieguvumi/trūkumi plaši jāapspriež ar Padomi un Eiropas Parlamentu. Pamatojoties uz šo apspriežu rezultātiem, Komisija izvērtēs turpmāk veicamos pasākumus, ja tādi būs nepieciešami. Tie attiecīgā gadījumā var ietvert tiesību akta priekšlikuma iesniegšanu attiecībā uz tādas gaļas izcelsmes marķēšanas reglamentēšanu, ko izmanto kā sastāvdaļu pārtikas produktos.